

giste Kvinde, at hun er retløs i formueretlig Henseende; men hvad vil hun sige, naar vi give hende en Lov, der tillægger hende de og de Ting og siger: Det skal være Dit, og naar hun saa kommer og vil gjøre denne Ret gjældende, stille vi hende saaledes, at det bliver faktisk umuligt for hende at faae denne Ret anerkjendt. Det forekommer mig ogsaa, at det er en meget mislig Stilling, vi give de retsudynde Autoriteter, Fogder og Skifteforvaltere, naar de blive stillede overfor saadanne Forhold, hvor de maa sige ved sig selv: Ja, det er høist sandsynligt, at Vedkommende har Ret, Loven giver denne Ret, men det skal bevises, og naar de saa samtids maa erkjende, at det er umuligt at føre dette Bevis. Jeg tror, at de giste Kvinder, som i Genhold til denne Lov trøs at have vindet Noget, paaføre vi tværtimod en Stusselse, som er høist uhyggelig, og jeg tror ogsaa, som sagt, at det vil bringe Fogderne og Skifteforvalterne i en temmelig ffæv Stilling, naar de staa med en Lov, som de i Virkeligheden ikke kunne anvende, naar de altsaa praktisk taaget hvert Dieblif maa gjøre Noget, som de selv maa erkjende er mod Loven, af Mangel paa Bevis. Naar, det er som sagt det Sandsynligste, at det vil blive Udfaldet af Loven, men Ingen kan jo dog være stifter paa det. Det kan jo ogsaa være, at vedkommende Foged eller Skifteforvalter vil sige som saa: Her foreligger en Lov, den stiller et vist Krav til mig, nu er det umuligt at fyldestgjøre dette Krav paa en regelmæssig og ordinar Maade, men da Loven dog skal have Noget at betyde, griber jeg den Udvei efter et Skjøn at afgjøre, hvad der er antageligt og hvad ikke antageligt, og i den Henseende tror jeg, at Vedkommende vil have nogen Opmuntring i de Ytringer, som saaldt fra den høitærede Justitsminister ved Sagens 2den Behandling, idet den ærede Minister netop henviste til, at der med Hensyn til Beviset kunde være Tale om et saadant Skjøn. Men bliver det Regel, tror jeg, at vi komme ind paa den vildeste Vilkaarlighed; naar det skal afgjøres efter et Skjøn udenfor de almindelige Regler om Bevis, om det er Konens eller ikke Konens, tror jeg, at vore Fogedforretninger ville faae en Karakter, som er lidet ønskelig, en Karakter af Løshed, som for Kreditens Skuld vilde være meget lidt helbig, og Følgen deraf vilde igjen blive den, hvis man kommer ind paa det Praktiske, som jeg sidst har anført, at Kreditorerne i alle Forhold maa sikre sig Konens Medvirksomhed, med andre Ord en almindelig Svækkelse af Fattigfolks Kredit. Jeg siger: Det er ganske usforvarligt, at vi af Hensyn til den Snes giste Koner, som den ærede Forslagsstiller tænker paa, der ere giste med Druffenbolte og den Slags Mandfolk, vilde offere de Tusinder af fattige Familiers Kredit, som rebelig og ærlig stræbe for at komme ud af det i Fællesskab. Det,

tror jeg, er en meget uheldig Maade at give Love paa. Nu veed jeg nok, at man vil sige, at der jo dog i alt Fald er eet Omraade, hvor denne Lov kan faae nogen Betydning, nemlig naar Ugtestabet er faktisk opløst, men det mener jeg imidlertid ikke. Jeg skjønner ikke, at Stillingen der vil blive væsentlig forskjellig. I det Tilfælde, hvor Ugtestabet faktisk er opløst, har Konen altsaa den samme Bevisbyrde som i det Tilfælde, hvor de leve sammen; man er ganske uberegtiget til paa dette Omraade at opstille nogenformelt Formodning om, at det, hun sidder inde med, efterat Ugtestabet er opløst, naar der ikke er foregaaet Skifte, er hendes eget erhvervede Gods; ogsaa der skal hun føre Bevis, selv for det Tilfælde vil Loven ikke gavne. Men dertil kommer jo ogsaa, at naar Ugtestabet faktisk er opløst, er det, Konen har Krav paa, i Virkeligheden ikke dette, at faae en tvivlsom, og høist usandsynlig, i praktisk Henseende betydningsløs Retssbeskyttelse for sit Erhverv. Det, den giste Kone har Krav paa, efterat Fællesskabet er opløst, er, at faae sit Eget, ikke at blive berøvet den Driftskapital, som er nødvendig, naar hun skal hjerpe sig selv. Det er det One; men dernæst har hun Krav paa at kunne indtræde i Retshandler, i Erhvervshandler med fuld Myndighed. Men efter dette Forslag staa den giste Kone efter Ugtestabets faktiske Opløsning ganske i samme Umyndighedsstilstand, som medens Ugtestabet bestod. Hun er undergoven Mandens Børgemaal ligesaa fuldt, som hun var det før, og man kan med andre Ord sige, at hun er udelukket fra at ernære sig selv. Nei, det, der maatte kræves i dette Tilfælde, som man mener, jeg tror med Urette, skulde være praktisk, er noget ganske Andet, end her staa, nemlig at hun har Driftskapital og Myndighed; men det giver dette Lovforslag hende ikke. Det er de gode Grunde, hvorfor jeg vil stemme mod dette Lovforslag. Ganske vist, skulde det blive forfattet, er det altid beklageligt, at den ærede Forslagsstiller har spildt Arbejde og Uleilighed paa det. (Vilke: Ogsaa dem, der have stillet Ændringsforslag) Ganske rigtigt, men i hvert Fald er det mig en Trøst, at den ærede Forslagsstillers Arbejde har indskrænket sig til at have skrevet en Paragraf ud af det norske Forslag i denne Retning, som indeholder et Halvhundrede andre Paragrafer, og som han maatte en anden Dag skrive ud og komme her og vil lovgive paa, tilmed da den ærede Forslagsstiller har været saa uheldig i dette Udflast netop at træffe paa en Paragraf, som i Norge er bleven opgivet baade af Regjeringen og Stortinget, altsaa forfattet saa grundig som muligt. Jeg tror, vi ved at følge Nordmændene for dette Forslags Vedkommende vilde gjøre en god Gjerning og et ønskeligt Skridt henimod at befordre den skandinaviske Retssenhed, og da det ærede Medlem ogsaa interesserer sig for den, vil jeg anbefale ham ogsaa at gaa i Spidsen for dem,